

DADES CATALOGRÁFIQUES

Autoria	Cindy Sherman (Glen Ridge, EEUU, 1954)
Lloc de producció	Nova York
Lloc de procedència	IVAM
Títol/nom	<i>Untitled, Film Still n. 15</i> (Sense títol, Fotograma nº 15)
Data	1978
Mesures	25,4 x 20,3 cm
Materials/tècnica	Gelatina de plata sobre paper, copia de época, edició 1/10
No Inventari	1991.060
Ubicació en el museu	IVAM

DESCRIPCIÓ

L'obra forma part de la sèrie *Untitled Film Stills* (Fotogrames de pel·lícula sense títol), realitzada entre 1977 i 1980 i conformada per huitanta-quatre fotografies en blanc i negre en les quals la mateixa Cindy Sherman es caracteritza com a personatges estereotipats del cinema clàssic de Hollywood i de l'europeu, des de les pel·lícules de sèrie B fins a les de la Nouvelle Vague o les del neorealisme italià. L'artista beu de totes les pel·lícules i sèries de televisió que des de xicoteta havia vist, entre les quals es trobava *Rear Window* (La finestra indiscreta) d'Alfred Hitchcock (1954), en la qual James Steward observa des de la finestra personatges dels quals no coneixem pràcticament res. Durant el transcurs del film ens anem endinsant en les seues rutines, les seues preocupacions i els seus enigmes. La idea de plasmar individus desconeguts als quals anem descobrint a poc a poc a partir de l'observació i, en concret, des de la mirada masculina, està sens dubte molt present en la sèrie de Sherman. Aquesta ambigüitat de les imatges queda reforçada per la inexpressivitat generalitzada dels personatges representats i pel fet de no titular les fotografies més enllà de la numeració, que va ser donada no per l'artista sinó per la galeria Metro Pictures amb fins de catalogació.

RELECTURA

Tema Relacionat	Rols de gènere Identitat de gènere Estereotipus de gènere: Subjecte/Objecte
Relectura	Cindy Sherman és una de les artistes més reconegudes i influents del món de l'art contemporani. La seua producció explora la construcció de la identitat contemporània i la seua representació en la cultura visual, des del cinema i la televisió fins a Internet o la història de l'art. En la sèrie <i>Untitled Film Stills</i> , allò important no és només l'obra final (la fotografia), sinó també tot el procés previ, quasi performatiu, a través del qual Sherman proposa una posada en escena i un personatge al qual dona vida a través del seu propi cos. Posteriorment converteix tot aquell procés en una cosa material: en una fotografia, un objecte vendible en el mercat de l'art. L'artista és la fotògrafa però també la model. És el nom que signa l'obra però també l'objecte que posseeix qui compra la fotografia. Sherman esdevé, per tant, subjecte i objecte de la seua pròpia creació, amb la qual cosa està subvertint el rol passiu que la tradició artística ha atribuït a les dones. Quant als personatges, ens remetent als diferents clixés que han inundat les pantalles de cinema entorn dels estereotips de feminitat vigents. Les dones que protagonitzen les

fotografies no al·ludeixen a cap pel·lícula en concret ni a cap personatge particular. Són dones que, fins i tot sense ser identificades, remetent ineludiblement al nostre imaginari col·lectiu. No coneixem realment les seues històries, les seues pors o els seus anhels, però els podem imaginar. En realitat, potser sí que els coneixem, ja que ens recorden a narracions que hem vist i, a més, probablement, aquestes pors i aquests anhels no són tan diferents dels nostres. Les fotografies de Sherman no es poden considerar autoretrats perquè, encara que és el seu cos el que hi apareix, no ens està parlant d'ella mateixa, sinó del que suposa ser dona en la societat occidental. La sèrie inclou personatges que bé podrien ser prostitutes, drogoaddictes o ballarines, però també mestresses de casa, dones despitoses o senzillament dones treballadores d'una gran ciutat.

En el cas concret de la fotografia conservada en la Col·lecció de l'IVAM, s'observa una dona que compleix els cànons de bellesa occidentals del moment i que, tot i que sembla estar a sa casa, va maquillada, vist roba ajustada que li deixa les cames al descobert i, a més, calça talons d'agulla negres amb calcetins blancs –la qual cosa ens podria recordar una col·legiala–. És una dona pensada per a ser vista per un home, sexualitzada i fetitxitzada, que espera pacientment, suposem, el seu amant mentre mira per la finestra. Tan sols tres anys abans de la realització de la fotografia, Laura Mulvey, una de les teòriques de cinema més influents, havia publicat el seu assaig “Visual Pleasure and Narrative Cinema” (Plaer visual i cinema narratiu), en el qual va posar en evidència el pòsit patriarcal del cinema. Els homes no només solien assumir papers actius i vigorosos en les pel·lícules, sinó que, a més, aquestes estaven pensades per a la seua mirada. Tot i que l'artista ha afirmat que en aquell moment encara no coneixia l'assaig de Mulvey, és evident que les pel·lícules clàssiques de Hollywood, com les fotografies de Sherman, autoimposaven una mirada masculina que fetitxitzava els cossos femenins.

En definitiva, Cindy Sherman posa sobre la taula, en el context de la segona onada feminista, el que la filòsofa Judith Butler denomina “performativitat del gènere”. La creació del “jo” i de la identitat de gènere és una construcció cultural i, per tant, és inestable. Les dones de les fotografies de Sherman no són reals, com tampoc ho és necessàriament la identitat de gènere imposada. Els seus personatges adopten un rol determinat en, pressuposem, una pel·lícula, de la mateixa manera que nosaltres adoptem un rol en la societat que habitem.

DE DIEGO, Estrella (2015): *Artes visuales en Occidente en la segunda mitad del siglo XX*, Madrid, Cátedra.

FOSTER, Hal et al. (2006): *Arte desde 1900. Modernidad, antimodernidad, posmodernidad*, Tres Cantos (Madrid), Akal.

MULVEY, Laura (1975): “Visual Pleasure and Narrative Cinema”, *Screen*, 16, 3, 6-18.

SHERMAN, Cindy (2003): *The complete Untitled Film Stills*, Nova York, MoMA.